

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

KVARTALNI IZVJEŠTAJ

IZVJEŠTAJ O DRŽAVNOM DUGU
NA DAN 31.12.2023. GODINE

Mart, 2024. godine

STANJE DUGA NA DAN 31.12.2023. GODINE

Ukupan državni dug (bez depozita), na dan 31.12.2023. godine, iznosio je 4.059,91 miliona eura, ili 59,23% BDP-a¹. Ukupan državni dug sa depozitima, na dan 31.12.2023. godine iznosio je 3.907,50 miliona eura ili 58,99% BDP-a.

Spoljni dug iznosio je 3.517,29 miliona eura, odnosno 51,37% BDP-a, dok je unutrašnji dug iznosio 542,62 miliona eura, odnosno 7,92% BDP-a. Depoziti na dan 31.12.2023. godine iznosili su 152,41 miliona eura, uključujući 38.447 unci zlata (čija je vrijednost na dan 31.12.2023. godine 72,37 miliona eura) ili 2,23% BDP-a.

Tabela 1: Stanje duga u toku 2023. godine

NAZIV ZADUŽENJA	U milionima EUR			
	Stanje na dan 31.03.2023.	Stanje na dan 30.06.2023.	Stanje na dan 30.09.2023.	Stanje na dan 31.12.2023.
Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD)	180,74	179,47	176,99	177,98
Pariski klub Povjerilaca	50,47	50,40	45,74	45,17
Međunarodna Asocijacija za razvoj (IDA)	11,43	9,15	8,97	6,65
Evropska investiciona banka (EIB)	91,45	89,62	88,39	99,89
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	60,54	57,74	60,48	62,56
Banka za razvoj Savjeta Evrope (CEB)	75,08	75,92	75,54	75,00
Evropska Komisija	60,00	60,00	60,00	60,00
Njemačka banka za razvoj (KfW)	39,89	36,48	38,97	36,08
Mađarski zajam	0,15	0,00	0,00	0,00
Poljski zajam	2,75	2,40	2,40	2,06
Francuski kredit - NATIXIS	0,43	0,14	0,10	0,02
Kineska Exim Banka	672,28 ²	719,38	711,79 ³	682,42
Instituto del credito oficial (ICO) - Španski kredit	1,13	0,91	0,91	0,68
EUROBOND	1.750,00	1.750,00	1.750,00	1.750,00
IFAD	3,05	3,02	3,07	2,91
Export Development Canada EDC - Helikopteri	4,40	1,56	1,37	0,92
HAPOALIM banka - oklopna vozila	20,42	22,40	22,40	18,66
Rapid Financing Instrument - MMF	74,84	74,06	65,71	55,25

¹Prema procjenama Monstata, BDP za 2023. godinu iznosiće 6.847,12 miliona eura.

² Imajući u vidu da je zaključena hedžing transakcija za kreditni aranžman sa Exim Kina bankom na period od 14 godina, sa obaveznom prekidom nakon 2 godine, od momenta realizacije transakcije do isteka druge godine stanje hedžovanog duga prema Exim Kina banci izražavaće se po ugovorenom kursu od EUR/USD 1,18, dok će se nehedžovani dio prikazivati po srednjem kursu CBCG na dan izvještavanja.

³ 02. juna i 05. juna 2023. godine, Ministarstvo finansija je realizovalo prekid hedžing aranžmana i u skladu sa tim stanje duga prema Exim Kina banci je izraženo prema srednjem kursu CBCG na dan 30.09.2023. godine, odnosno na dan 31.12.2023.godine.

Deutshe bank	100,00	100,00	100,00	100,00
Sindicirani zajam - PBG	201,43	177,14	177,14	152,86
Sindicirani zajam - PBG 2	219,09	203,64	203,64	188,18
UKUPNO SPOLJNI DUG	3.619,56	3.613,40	3.593,62	3.517,29
Stara devizna štednja	10,17	10,17	10,09	10,11
Obaveze po osnovu obeštećenja	82,23	83,07	73,61	74,58
Kreditni kod poslovnih banaka	150,64	138,88	133,25	229,76
Zaostale penzije	1,89	1,89	1,89	1,89
Državni zapisi	39,00	0,00	0,00	50,00
Domaće obveznice - GB24 I GB26	142,44	142,44	142,44	142,44
Pravna lica i privredna društva	34,63	34,62	31,86	33,84
UKUPNO UNUTRAŠNJI DUG	461,00	411,07	393,14	542,62
UKUPNO DRŽAVNI DUG	4.080,56	4.024,47	3.986,76	4.059,91
Depoziti	278,78	273,22	237,33	152,41
UKUPNO DRŽAVNI DUG (uključujući depozite)	3.801,79	3.751,25	3.749,43	3.907,50

Tabela 2: Odnos državnog duga i BDP-a

	31.03.2023.	30.06.2023.	30.09.2023.	31.12.2023.
UKUPNO DRŽAVNI DUG / BDP	59,60%	58,78%	58,23%	59,29%
UKUPNO DRŽAVNI DUG / BDP (uključujući depozite)	55,52%	54,79%	54,76%	57,07%
STANJE UNUTRAŠNJEG DUGA KAO % BDP	6,73%	6,00%	5,74%	7,92%
STANJE SPOLJNJEG DUGA KAO % BDP	52,86%	52,77%	52,48%	51,37%
DEPOZITI KAO % BDP	4,07%	3,99%	3,47%	2,23%

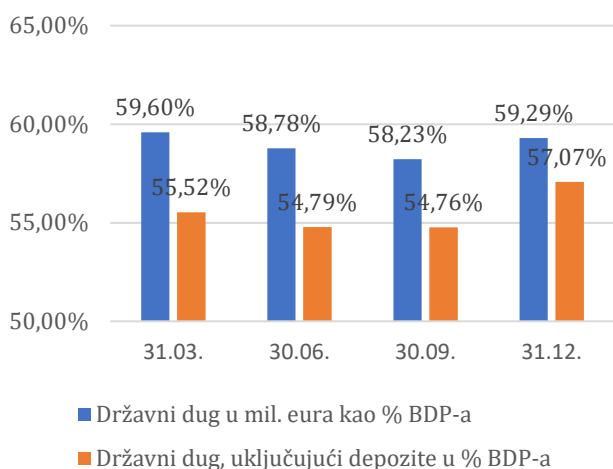
Tokom četvrtog kvartala 2023. godine, došlo je do povećanja državnog duga u odnosu na treći kvartal 2023. godine za 73,15 miliona eura. Do pomenutog povećanja došlo je usled povećanja domaćeg duga u iznosu od 159,00 miliona eura. Naime, emitovani su državni zapisi u iznosu od 50,00 miliona eura i zaključen je novi kreditni aranžman sa 8 domaćih komercijalnih banaka u ukupnom iznosu od 109,00 miliona eura, a u svrhu finansiranja budžeta.

Po osnovu ugovora koji su zaključeni u ranijem periodu za realizaciju projekata u oblasti komunalnih djelatnosti, energetske efikasnosti, unapređenja putne infrastrukture i slično u toku četvrtog kvartala 2023. godine povučeno je oko 29,45 miliona eura.

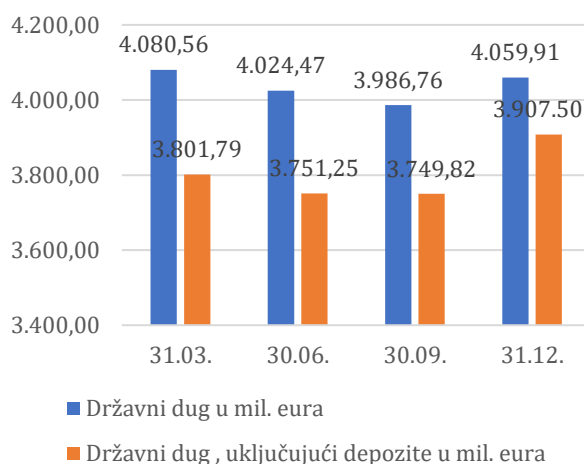
Sa druge strane, u toku četvrtog kvartala, izvršena je otplata državnog duga po osnovu glavnice, u ukupnom iznosu od 86,77 miliona eura, od čega se 12,49 miliona eura odnosilo na otplatu duga rezidentima, dok je otplata duga nerezidentima iznosila 74,28 miliona eura. U istom periodu otplaćena je i kamata u iznosu od 44,21 miliona eura, od čega je otplata domaće kamate iznosila 3,53 miliona eura, dok je otplata ino kamate iznosila 40,68 miliona eura.

Grafik 1: Stanje državnog duga kao % BDP-a

Grafik 2: Stanje državnog duga u milionima eura

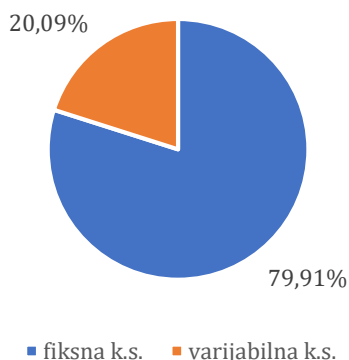

Na narednim graficima, prikazani su parametri kvaliteta duga.

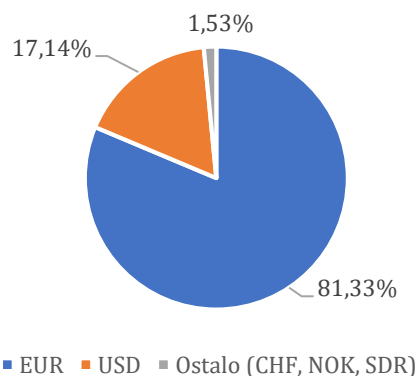
Kada govorimo o kamatnoj strukturi državnog duga, evidentno je da u ukupnom državnom dugu, preovladava zaduženje sa fiksnom kamatnom stopom (79,91%) i da je sa toga aspekta portfolio duga stabilan. Zaduženja sa varijabilnom kamatnom stopom uglavnom su vezana za EURIBOR i čine 20,09% državnog duga.

Kada je u pitanju valutna struktura duga, na kraju 2023. godine učešće eurskog duga u državnom dugu iznosi 81,33% , dok učešće USD i drugih valuta iznosi 17,14% i 1,53% respektivno.

Grafik 3: Kamatna struktura državnog duga

Grafik 4: Valutna struktura državnog duga

U strukturi državnog duga dominira spoljni dug sa učešćem od 86,63%, dok se 13,37 državnog duga odnosi na domaći dug.

Grafik 5: Odnos spoljnog i domaćeg duga

